

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

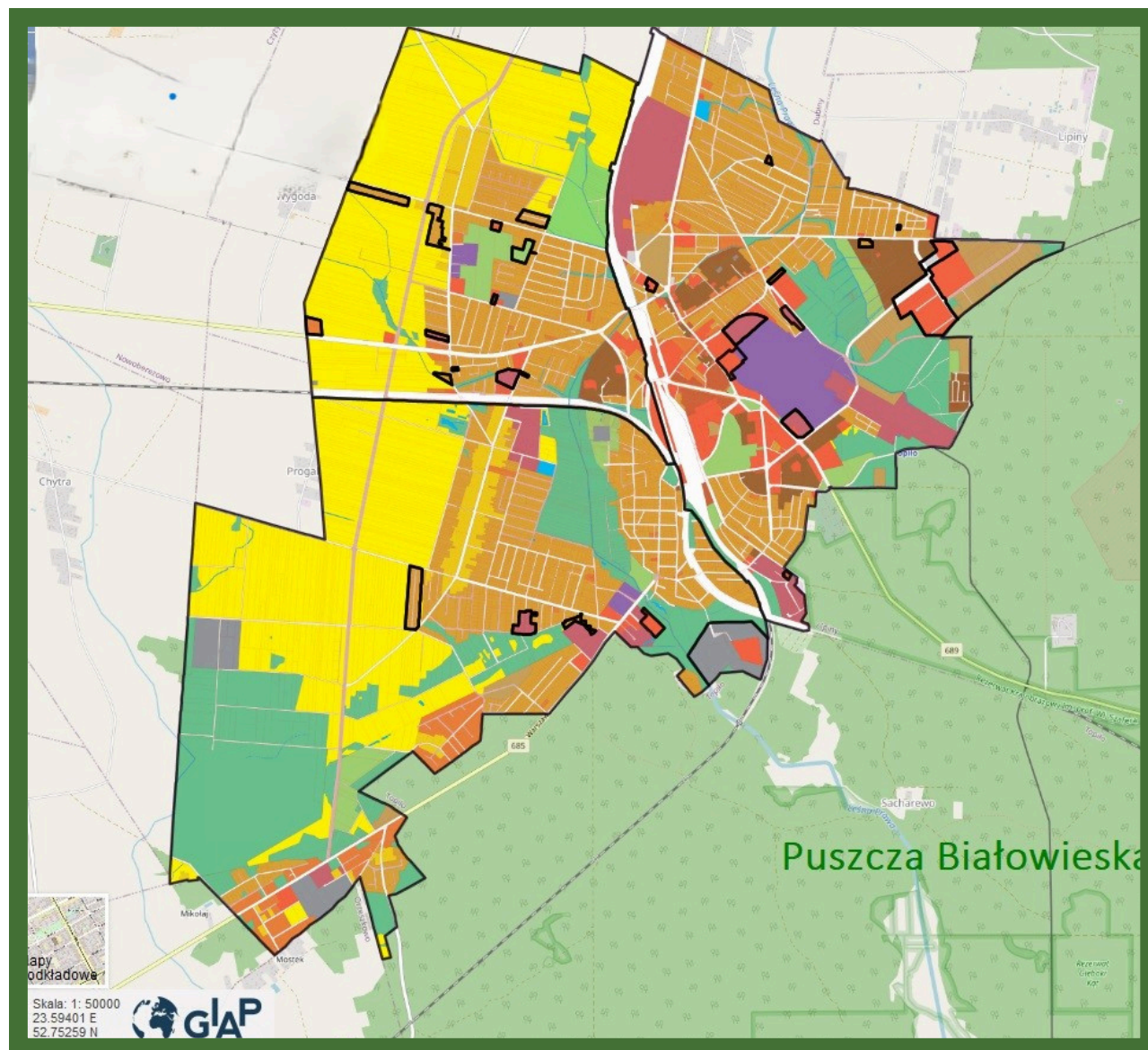
Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

GMINA MIEJSKA HAJNÓWKA

**Panel: Plany, działania i inwestycje w zakresie budowania odporności miast -
finansowane ze środków europejskich**

**KONFERENCJA INAUGURUJĄCA PROJEKT
Wsparcie działań adaptacyjnych dla Polski Wschodniej
22-23 września 2025 r., Żyrardów**

GMINA MIEJSKA HAJNÓWKA

Podstawowe informacje dotyczące jednostki samorządowej:

- powiat hajnowski, Województwo Podlaskie, Nizina Podlaska, obszar “Zielone Płuca Polski”, zachodni kraniec Puszczy Białowieskiej
- 19 137 (stan na 31.12.2024 r.)
- 21,29 km²

Główne wyzwania klimatyczne miasta:

- wzrost średnich temperatur (w okresie wiosenno-letnim) i ekstremalne temperatury zimą
- nieregularne opady i podtopienia
- susze zmniejszające dostęp do wody
- ekstremalne zjawiska pogodowe (burze, wichury, gradobicia)

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

“HAJNÓWKA ODNOWA. ZIELONA TRANSFORMACJA”

grant z Programu „Rozwój lokalny” Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w wysokości 3,5 mln EUR, finansowany w ramach III edycji Funduszy Norweskich i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) na lata 2014 – 2021

Działania m.in. w obszarach: przedsiębiorczości, środowiska, odnawialnych źródeł energii, edukacji, przestrzeni, wizerunku, promocji i turystyki – a wszystko to dla pobudzenia rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

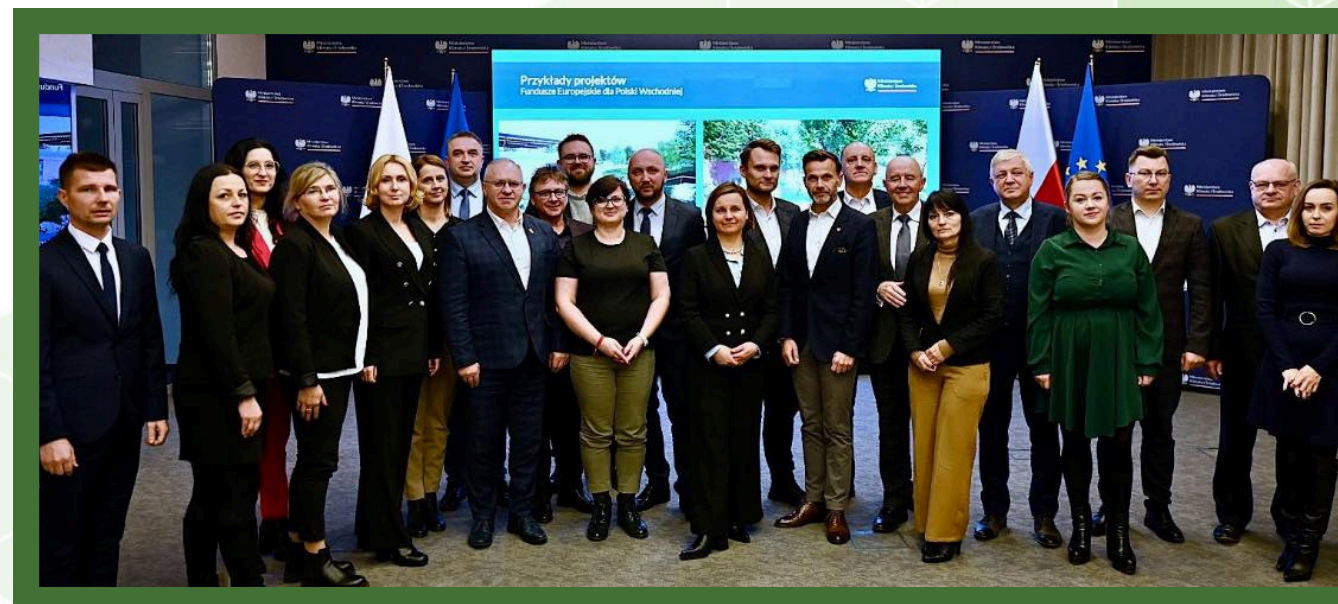
Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Hajnówka do roku 2030
- punktem wyjściowym działań adaptacyjnych do zmian klimatu w mieście Hajnówka

Podstawa prawna:

Uchwała Nr VII/34/24 Rady Miasta Hajnówka z dnia 30 października 2024 r.

Cel wdrażania planu:

wskazuje działania, których podjęcie jest niezbędne dla zmniejszenia negatywnego wpływu zmian klimatu na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko, a także wskazał możliwości wykorzystania potencjalnych korzyści wynikających ze zmian

MPA wyróżniony został przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska jako dobry przykład dla samorządów w skali ogólnopolskiej

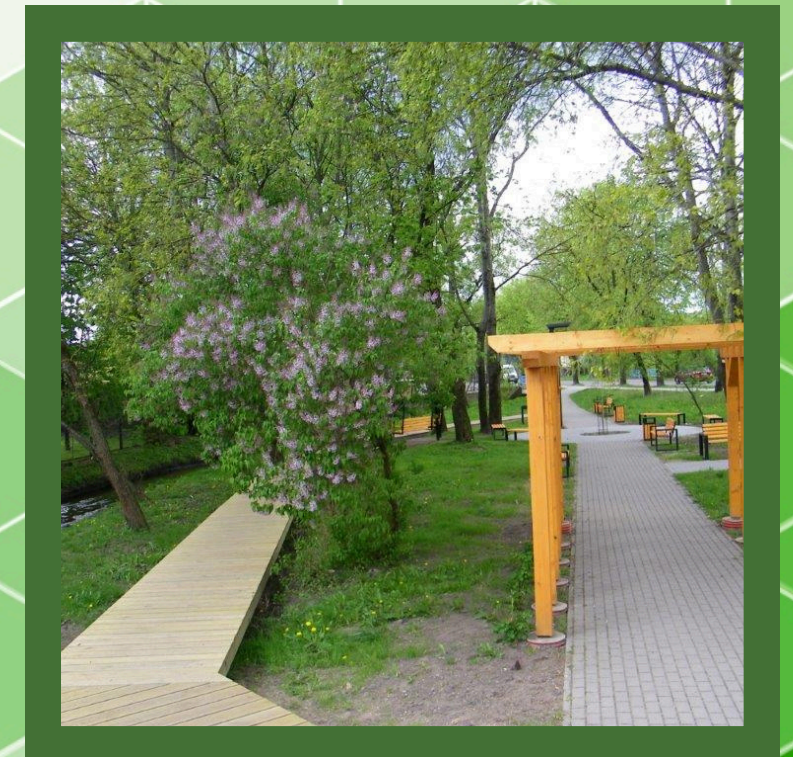
Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Park kieszonkowy przy rondzie bp Mirona Chodakowskiego

- zagospodarowanie niewykorzystanego terenu w centrum miasta, położonego przy rzece Leśna Prawa
- udział studentów Politechniki Białostockiej, którzy wykonali inwentaryzację przyrodniczą i w ramach konkursu opracowali różne koncepcje zagospodarowania terenu
- głosowanie mieszkańców na propozycję lokalizacji parku
- różne gatunki nasadzeń, zwiększyły różnorodność biologiczną, poprawiły jakość życia mieszkańców a także podniosły atrakcyjność miasta

Wartość inwestycji:
204 805, 30 zł (Fundusze EOG)

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Strefa Dobrostanu, Relaksu i Dobrego Zdrowia - detox leśny w Parku Miejskim w Hajnówce

- wykorzystano istniejący w Parku stary drzewostan, który stwarza miejsce wytchnienia szczególnie w okresie letnim
- miejsce gdzie każdy mieszkaniec może usiąść, odpocząć, wyciszyć się a także postawić na rozwój duchowy i osobisty poprzez możliwość uprawiania jogi
- brama wejściowa, ścieżka sensoryczna, łąka kwietna, parkowy drzewostan (brzozy, lipy)
- drewniane leżaki i platforma do ćwiczeń
- planowana rozbudowa poprzez umieszczenie dodatkowych elementów infrastruktury w ramach projektu dofinansowanego z LGD “Puszcza Białowieska” w ramach RLKS

Wartość inwestycji:
208 080,00 zł (Fundusze EOG)

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Strefa Żubra Pompika w Parku Miejskim

- teren wykreowany w obszarze parku, pełniący funkcję “polany”
- projekt zrealizowany we współpracy z naszym lokalnym autorem książek i komiksów o żubrze Pompiku i jego rodzinie – Tomaszem Samojlikiem
- rzeczywistej wielkości figury żubrzej rodziny oraz elementy zabawowe wspomagające rozwój ruchowy najmłodszych
- planowana rozbudowa poprzez umieszczenie dodatkowych elementów infrastruktury w ramach projektu dofinansowanego z LGD “Puszcza Białowieska” w ramach RLKS

Wartość inwestycji:
177 601,00 zł (Fundusze EOG)

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Zielone przystanki

- elementy zielonej infrastruktury miejskiej wspierającej ekologię i komfort mieszkańców

„Posadź roślinkę wnukowi“

- akcja przeprowadzona we współpracy z hajnowskimi przedszkolami (publicznymi i prywatnymi)
- aktywizacja dziadków dzieci uczęszczających do hajnowskich przedszkoli
- kontynuacja akcji pn. „**Posadź roślinkę dla wnuka**” z udziałem seniorów z Miejsca Aktywności Lokalnej oraz pracowników urzędu

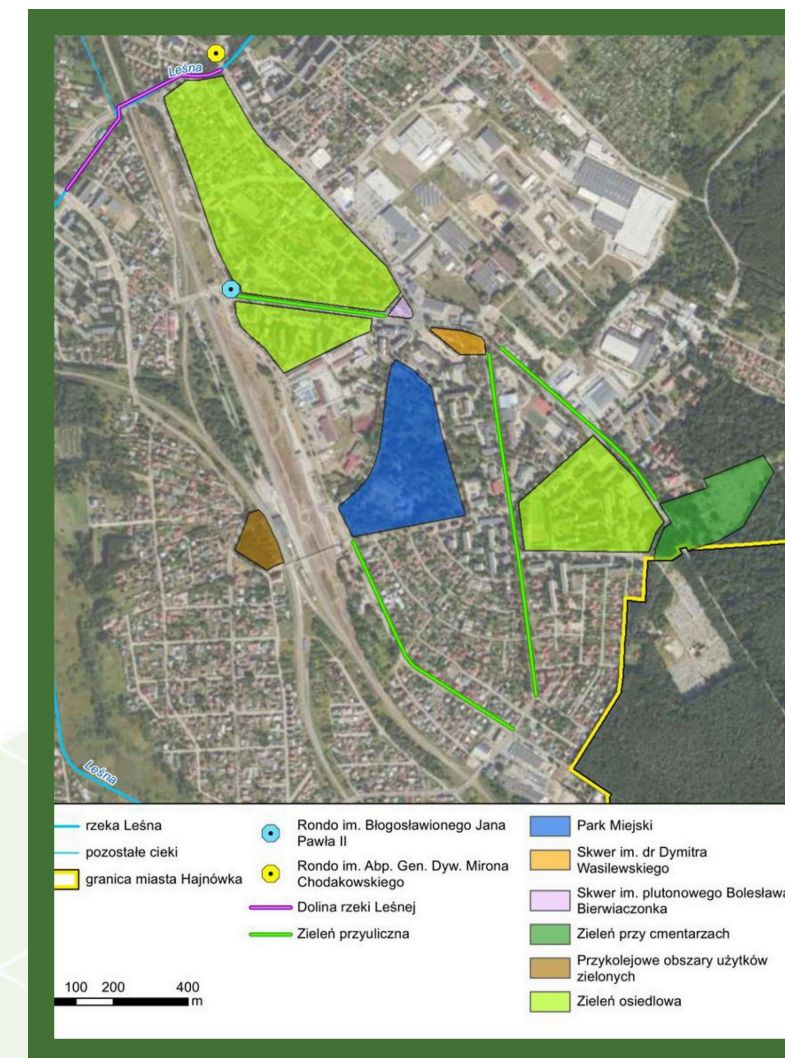

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Akcja sadzenia drzew w Parku Miejskim z partnerami projektu “Hajnówka OdNowa. Zielona Transformacja” oraz nasadzenia na terenie miasta

Wartość zadań:
146 845,42 zł
(Fundusze EOG)

Wartość dokumentu:
36 285,00 zł (Fundusze EOG)

Standardy Utrzymania Zieleni i Estetyzacji Zieleni Miejskiej w Hajnówce

- określa spójną politykę przestrzennej w zakresie zieleni, podniesienia świadomości mieszkańców w zakresie znaczenia ekosystemów w środowisku miejskim, szczególnie w sytuacji zmian klimatu
- metody badawcze: analiza społeczno-gospodarcza oraz zagospodarowania miasta, inwentaryzacji terenów zielonych w mieście

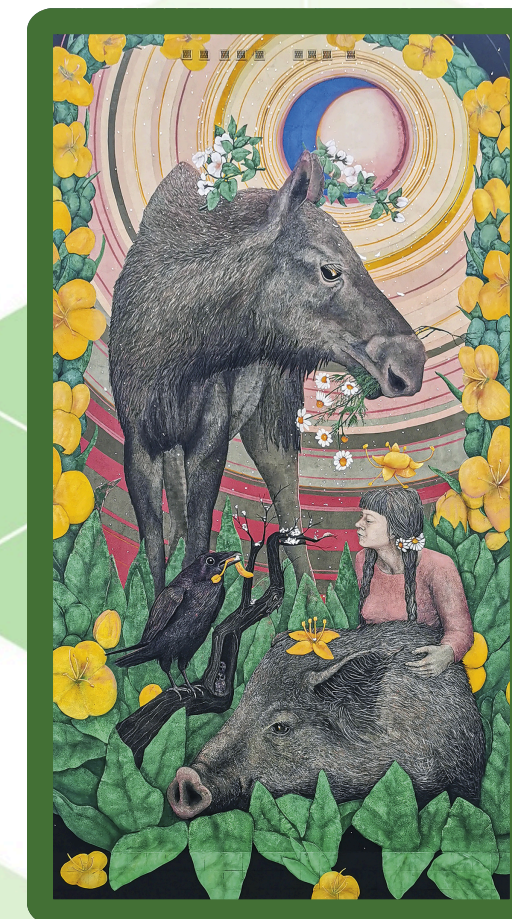
Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Szlak hajnowskich murali

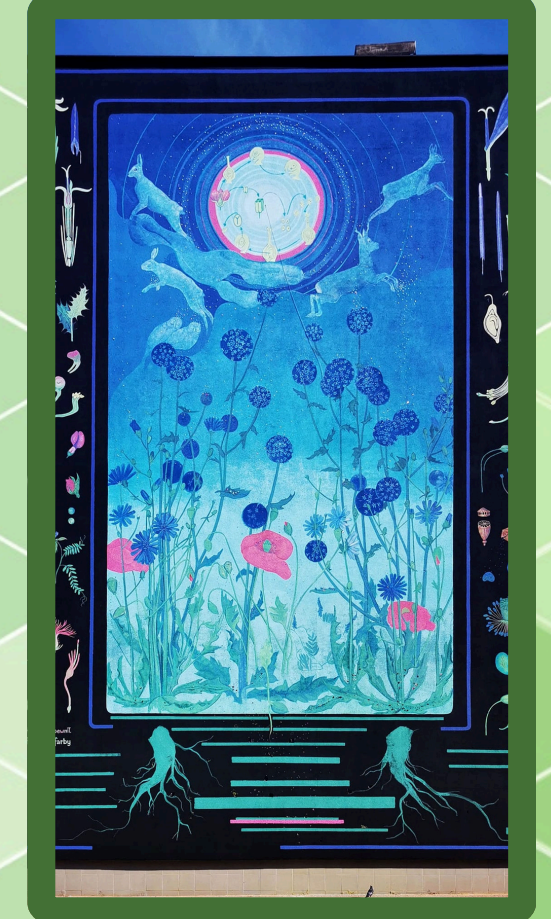
- tworzony z udziałem społeczności lokalnej i znanej artystki street artu Moną Tusz
- lokalizacje prac proponowane przez mieszkańców
- warsztaty tworzenia szablonów do murala społecznego przy ul. Piłsudskiego
- tematyka przyrodnicza z elementami lokalnej kultury

Wartość:
77 650,00 zł
(Fundusze EOG)

Mural "Simona"
na bloku przy ul. S.Batorego

Mural "Łąka kwietna"
na bloku przy ul. Parkowej

Mural społeczny na budynku przychodni przy ul. Piłsudskiego 10

Projekty adaptacyjne do zmiany klimatu

Montaż indywidualnych źródeł energii elektrycznej w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Miejskiej Hajnówka etap II

- montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej wraz z podłączeniem ich do sieci dystrybucyjnej. Zamontowano pięć instalacji o łącznej mocy 68,8 kW na budynkach przedszkoli samorządowych

Wartość inwestycji: 305 175,30 zł

Dofinansowanie 228 881,46 zł (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWP na lata 2014-2020)

Wkład własny: 76 293,84 zł (pokryty ze środków pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska w zakresie działań ekologicznych)

Wymiana oświetlenia na energooszczędne w budynkach użyteczności publicznej Miasta Hajnówka

- wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oświetlenie typu LED oraz wymianie istniejącego oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne oświetlenie typu hybrydowego, wykorzystującego panel słoneczny i LED

Wartość inwestycji: 669 983,41 zł

Dofinansowanie: 576 509,25 zł (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego)

Efekty i rezultaty projektów

Adaptacyjne

- adaptacyjne (np. zwiększona retencja wód opadowych, zmniejszenie ryzyka podtopień, ograniczenie efektu miejskiej wyspy ciepła)
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii - zmniejszenie kosztów użycia energii elektrycznej w budynkach użyteczności publicznej

Środowiskowe

- zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nowe nasadzenia, park kieszonkowy) - zmniejszenie efektu miejskiej wyspy ciepła

Społeczne

- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez utworzenie nowych przestrzeni rekreacyjnych tj. park kieszonkowy, Strefa żubra Pompika, Strefa Relaksu i Dobrostanu
- zwiększenie atrakcyjności miasta
- pobudzenie aktywności społecznej społeczności miejskiej - współtworzenie przestrzeni

Problemy i wyzwania

- **ograniczenia prawne i administracyjne**

budowa parku kieszonkowego - zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie uwzględniały lokalizowania jakichkolwiek elementów małej architektury na działkach przez które przebiega rzeka

- **ograniczenia finansowe** (niewystarczająca ilość środków własnych na pokrycie nadwyżki powstałej w wyniku przetargu)

Rekomendacje dla innych samorządów

- **partycypacja społeczna** z mieszkańcami w zakresie projektowania zieleni miejskiej (m.in. konsultacje społeczne, warsztaty)
- **transparentność inwestycji**
- **pozyskiwanie środków zewnętrznych** - Fundusze Norweskie, Program Szwajcarski, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Dziękuję za uwagę

*Prezentacja przygotowana przez
Gminę Miejską Hajnówka*

Dane kontaktowe

Marta Kościeńczuk

Kierownik Referatu Gospodarki

Komunalnej i Ochrony

Środowiska

m.koscienczuk@hajnowka.pl

HAJNÓWKA
DUCHOWA WITALNOŚĆ